

ANDREU ALCARAZ VALLS MEMORIAL

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS

©Sabadell
Fundació

MEMORIAL, EL RECORD DEL MOMENT

ANDREU ALCARAZ VALLS
MEMORIAL, EL RECORD DEL MOMENT

CÀTEDRA ANTONI MIRÓ D'ART CONTEMPORANI
MUA MUSEU UNIVERSITAT D'ALACANT

Publicacions de la Universitat d'Alacant
03690 Sant Vicent del Raspeig
publicaciones@ua.es
<http://publicaciones.ua.es>
Telèfon: 965 903 480

Aquest llibre va gaudir d'una ajuda per a la producció d'exposicions, en concepte de materials i la publicació del catàleg convocada per la Càtedra Antoni Miró d'Art contemporani de la Universitat d'Alacant i Fundació Sabadell

© Andreu Alcaraz Valls

© d'aquesta edició: Universitat d'Alacant,
Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani

Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani:

Director Acadèmic: Armand Alberola

Director Tècnic: Josep Sou

ISBN: 978-84-1302-088-4

Dipòsit legal: A 244-2020

Disseny de coberta: Antoni Miró

Maquetació: AMB i AGA

Impressió i enquadernació: Gràfiques Alcoi, S.L.U.

Aquesta editorial és membre de la UNE, que garanteix la difusió i comercialització nacional i internacional

Memorial, el record del moment

“La memòria, com a tal, és forçosament una selecció: alguns trets del succés seran conservats, uns altres immediata o progressivament marginats i després oblidats”¹.

Voler recordar la major part de la pròpia infància és un objectiu impossible per a la gran majoria dels éssers humans, doncs bé, cadascun conserva breus records albergats en la memòria, que poden ser despertats i ressorgir a causa d'un estímul extern o un període de meditació. En l'actualitat, no disposem del temps suficient per a la introspecció.

El temps no es deté i l'ésser humà és conscient d'aquest fet. Tan sols quan es disposa d'una estona per a reflexionar, es fa possible la valoració de l'ara en relació al mateix temps que flueix.

“Com escriguera Proust, els éssers humans són les figures que el temps els converteix, sense que aquestes diferents aparences remetien a un mateix ésser. Una persona, de xiquet, està més allunyada del que serà d'ancià, que dos éssers humans diferents. No sols no es reconeixen ni podrien fer-ho. Se senten tan estranys l'un respecte a l'altre que si, per un atzar que només es produeix en el somni o l'art, el xiquet que va ser es trobara amb l'ancià en què s'ha convertit, el miraria amb la mateixa indiferència que a un desconegut”².

Al seu torn, es presenta la qüestió de la por a l'oblit com a idea implantada en la societat occidental. La necessitat d'emmagatzemar records i el somni de romandre en la memòria col·lectiva com a meta de l'individu, fomentant-se des del desenvolupament del sistema fotogràfic i l'arxiu audiovisual per a deixar constància de les activitats realitzades, com a signe d'existència i identitat.

En les parets de la pròpia llar es poden observar imatges d'esdeveniments passats, d'instantos importants i de moments per al record. No estranya que els individus que apareixen en aquestes imatges s'identifiquen amb allò que mostra la fotografia, però també existeix la possibilitat que no tinguin cap record de la mateixa (per l'edat que tenien en aquell moment, per falta d'interès o alguna patologia). Aquest distanciament inquieta a l'artista, que busca generar noves reaccions davant les imatges amb les quals es conviu.

1. Todorov, Tzvetan, *Els abusos de la memòria*, Paidós, Barcelona, 2000, p. 16.
2. Azara, Pedro, *Lull i l'ombra. Una mirada al retrat a Occident*, Gustavo Gili, Barcelona, 2002, p.129.

L'evidència del pas dels anys es pot observar en gran part del món que ens envolta però les fotografies són una vertadera demostració d'aquesta certesa. Imatges congelades d'un instant que va succeir fa un temps, que desperten en l'espectador ressons sobre l'època i possiblement sobre el que s'estava desenvolupant en aquest escenari. Tot això empresonat en un xicotet paper fotosensible.

“L'efecte que produeix en mi (La fotografia) no és la restitució de l'abolit (pel temps, per la distància), sinó el testimoniatge que el que veig ha sigut”³.

Però realment ha sigut? Aquest oblit permanent del passat en el qual actualment està submergit l'artista, ha despertat el particular interès a indagar dins del subconscient buscant reminiscències de possibles accions desenvolupades en el passat dins d'un àmbit familiar. Per això s'ha recorregut a la revisió de fotografies i pel·lícules domèstiques, la qual cosa comporta una investigació sobre el propi passat.

Memorial és, per consegüent, un projecte pictòric relacionat amb la memòria, l'oblit, la infància i el registre documental domèstic. Al seu torn, desenvolupa un registre del procés a manera de teràpia d'autoconeixement.

Es va decidir inicialment no usar material propi, es va considerar necessari realitzar un breu treball de recerca, sondejant dins d'un cercle de persones pròxim a l'artista, sobre la profunditat de la seua memòria i el pes del record a través de les imatges retrobades.

Paral·lelament, es van estudiar les fotografies, els arxius i enregistraments, observant el moviment de la càmera de vídeo, els enfocaments i les característiques obtingudes de l'enregistrament amateur, per a descobrir entre la mirada subjectiva de la càmera i el gravat noves relacions no percebudes amb anterioritat. I per descomptat també plàsticament els errors digitals i desenquadres, apreciand la possible bellesa d'aquesta composició no artística.

“Tant la nostra noció del real com l'essència de la nostra identitat individual depenen de la memòria. No som sinó memòria. La fotografia, doncs, és una activitat fonamental per a definir- nos que obri una doble via d'accessos cap a l'autoafirmació i el coneixement [...] Fotografie per a recordar, ens diu Pedro Meyer, i per poc que ho pensem l'obvietat sembla tornar-se tautologia. Perquè sempre és així. Perquè sempre fotografiem per a recordar allò que hem fotografiat, per a salvaguardar l'experiència de la precària fiabilitat de la memòria”⁴.

Llavors es podria considerar que prendre fotografies, conservar-les i/o mirar-les aporta satisfaccions en cinc camps diferents: una espècie de protecció contra el pas del temps, un estímul comunicatiu amb la societat, l'autorealització, el prestigi social i finalment la

3. Barthes, Roland, La càmera lúcida. Nota sobre la fotografia, Gustavo Gili, Barcelona, 1982, p.145.

4. Fontcuberta, Joan, El bes de Judes (Fotografia i veritat). Barcelona, editorial Gustavo Gili, 1997, p.

---

distracció o evasió de la realitat momentània. Per tant, entre moltes de les seues comeses, la fotografia tindria com a funció principal ajudar a suportar l'angoixa que genera el pas del temps, ja siga proposant un màgic substitut del qual aquest s'ha emportat, ja siga reemplaçant les llacunes de la memòria i servint de manteniment per a la regressió de records. En si produint un latent sentiment de victòria sobre el temps i el seu poder de destrucció.

El projecte reuneix una sèrie d'obres amb la intenció de traure a la llum records oblidats i intentar que l'espectador pugui sentir-se identificat amb ells, per d'aquesta forma despertar aquells dubtes que l'artista va voler tractar d'explicar-se a si mateix.

S'inicia la materialització de la proposta mitjançant l'apropiació de vídeos casolans d'amics i coneguts. Previ descarte dels vídeos familiars propis a causa del caràcter emocional que despertaven durant la visualització. Intentant evitar emocions marcades pel context i l'educació que sorgeixen a partir del reconeixement dels personatges, provocant així sentiments d'enyorança, tristesa i melancolia.

Amb la supressió d'aquestes sensacions, es pot començar el camí cap al reconeixement d'instantos vitals, moments que gran part de la societat, centrant-nos en l'espanyola banyada pel mediterrani, ha gaudit durant el desenvolupament de la vida.

A partir de la visualització de vídeos, van sorgint tota una sèrie d'imatges potencialment atractives que, per qualsevol motiu, s'emmagatzemen en la retina del qual pretén produir. Aquestes instantànies són congelades, capturades per a treballar amb elles i valorar quins punts d'interés tenen per a poder desenvolupar-les més o descartar-les des d'un inici.

Amb aqueixes idees es treballa, deformant-les, eliminant zones, intervenint-les o generant buits mitjançant eines informàtiques per a veure possibles derives del record inicial.

Els vídeos no deixen de visualitzar-se, ja que, amb cada nou repàs, es poden observar diferents matisos i a poc a poc desperten en l'espectador sentiments de familiaritat, apropiant-se així del record i acceptant que és relativament probable haver viscut una experiència semblant en la mateixa època.

Algunes imatges passen a ser pintades amb oli, d'aquesta forma es realitza un estudi complet de l'escena, i aquesta passa per dins de l'artista, que l'assumeix en el seu interior i a poc a poc va exterioritzant-la amb ajuda dels pinzells. No és tant un treball de mimesis, sinó una concepció del moment, l'experiència i l'espai.

Finalment, el projecte pretén contar la història i els records propis, mitjançant el rapte i posterior edició de la memòria d'altres persones.

Badall, 2017. Oli sobre tela. 50 x 50 cm. Col·lecció privada.

Meló d'Alger, 2017. Oli sobre tela. 50 x 50 cm

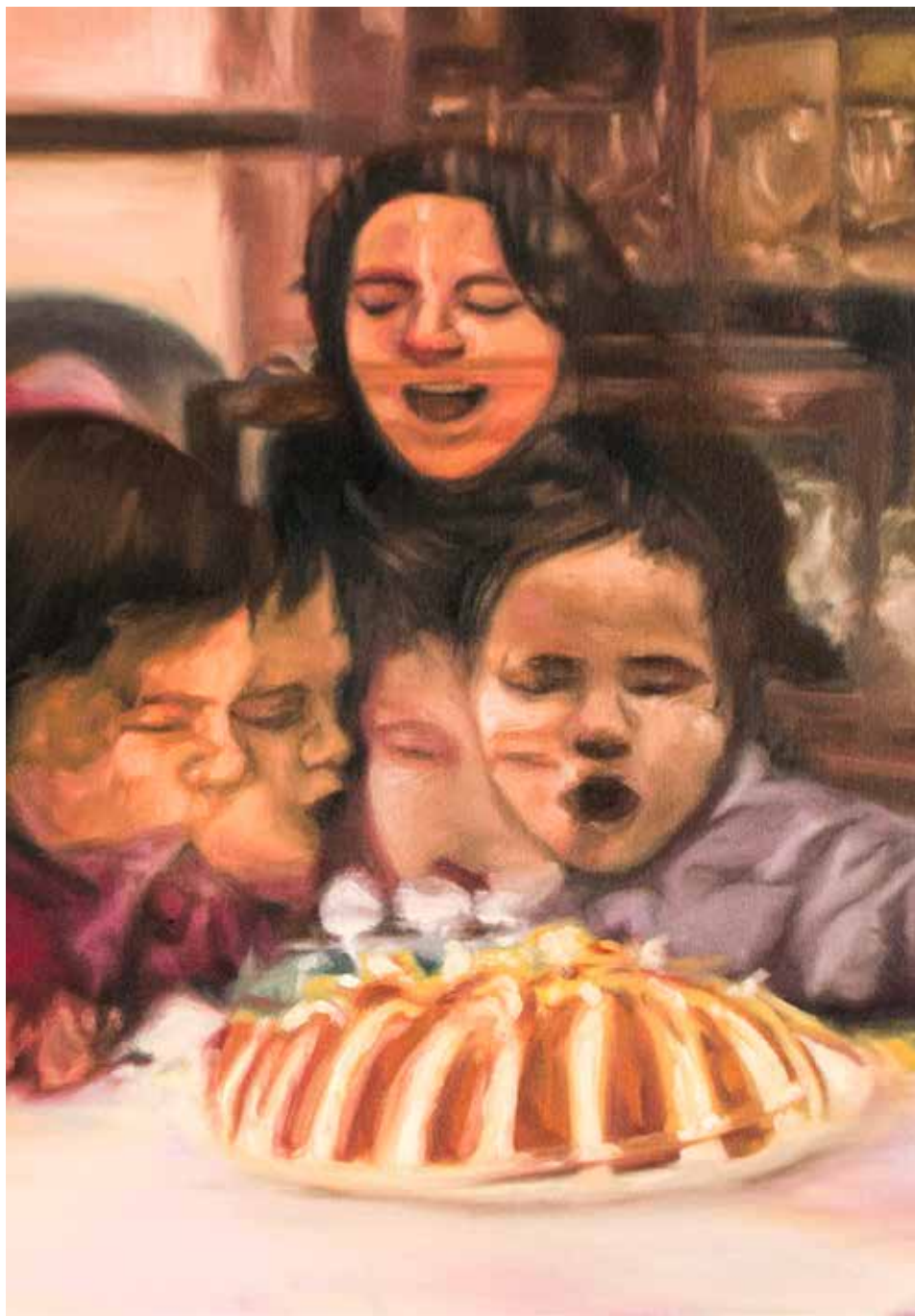

Aniversari de Laura, 2018. Oli sobre tela. 60 x 81 cm

Sergi, 2018. Oli sobre tela. 30 x 30 cm

Blanca_18.20, 2018. Oli sobre impressió litogràfica d'offset en llenç. 44 x 56 cm

Blanca_18.40, 2018. Oli sobre impressió litogràfica d'offset en llenç. 44 x 56 cm

Finestra_1, 2018. Oli en impressió amb traçador sobre llenç. 10 x 15 cm

Sergi bengala, 2018. Oli en impressió amb traçador sobre llenç. 10 x 20 cm

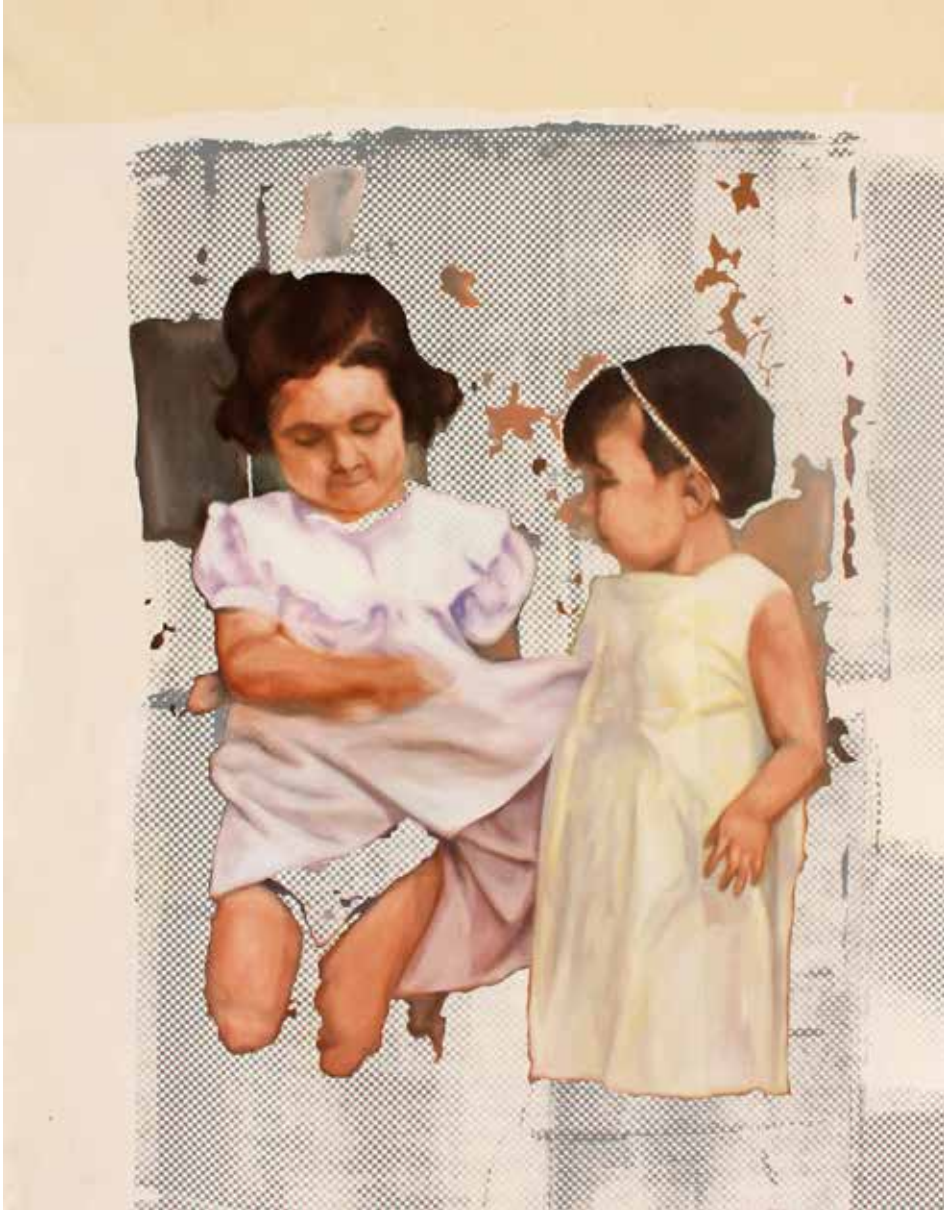

Sara i Laura, 2018. Oli sobre serigrafia en loneta. 100 x 80 cm

Sara i Laura 24/05/1999, 2018. Oli sobre serigrafia en loneta. 100 x 80 cm. Col·lecció privada.

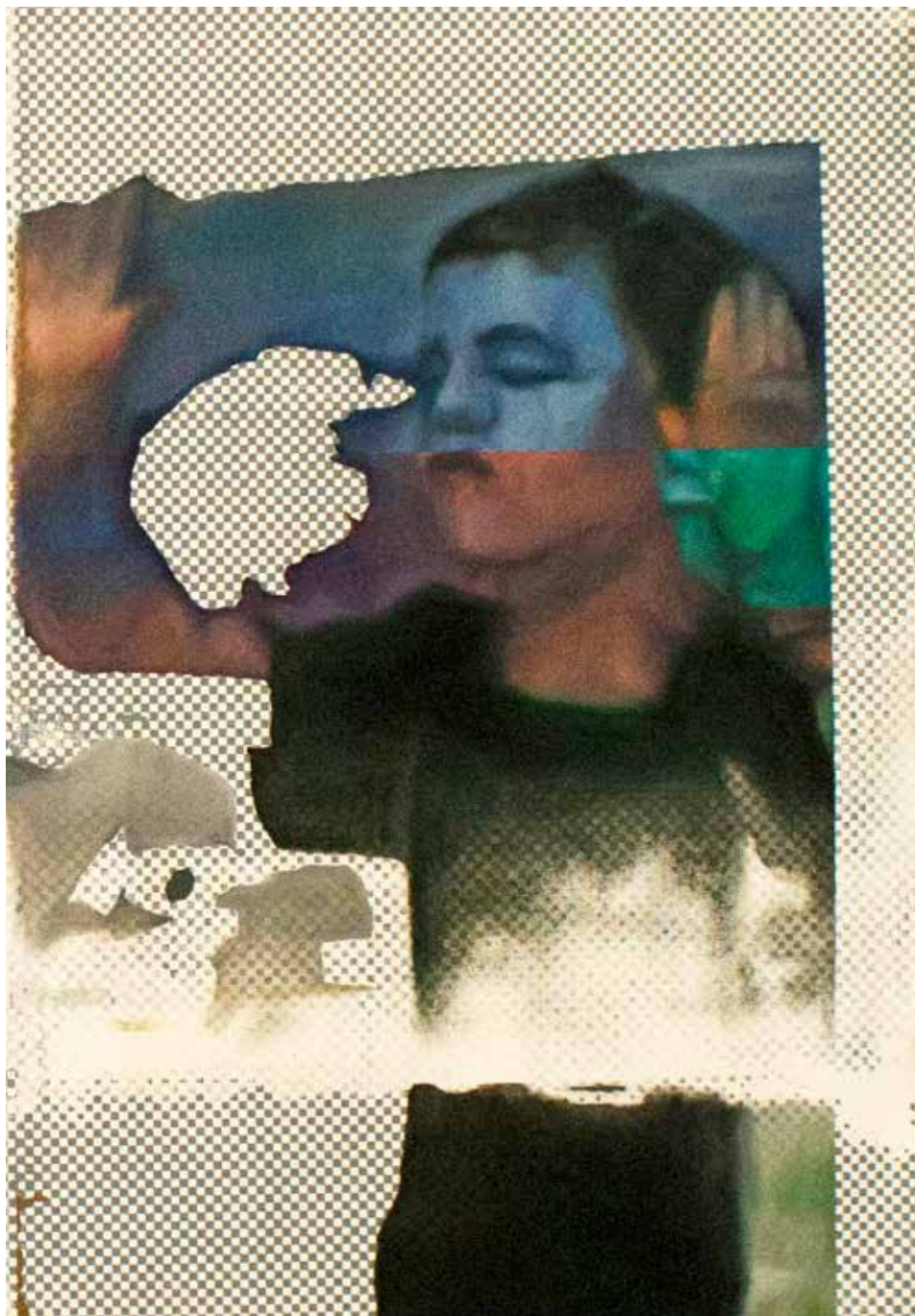

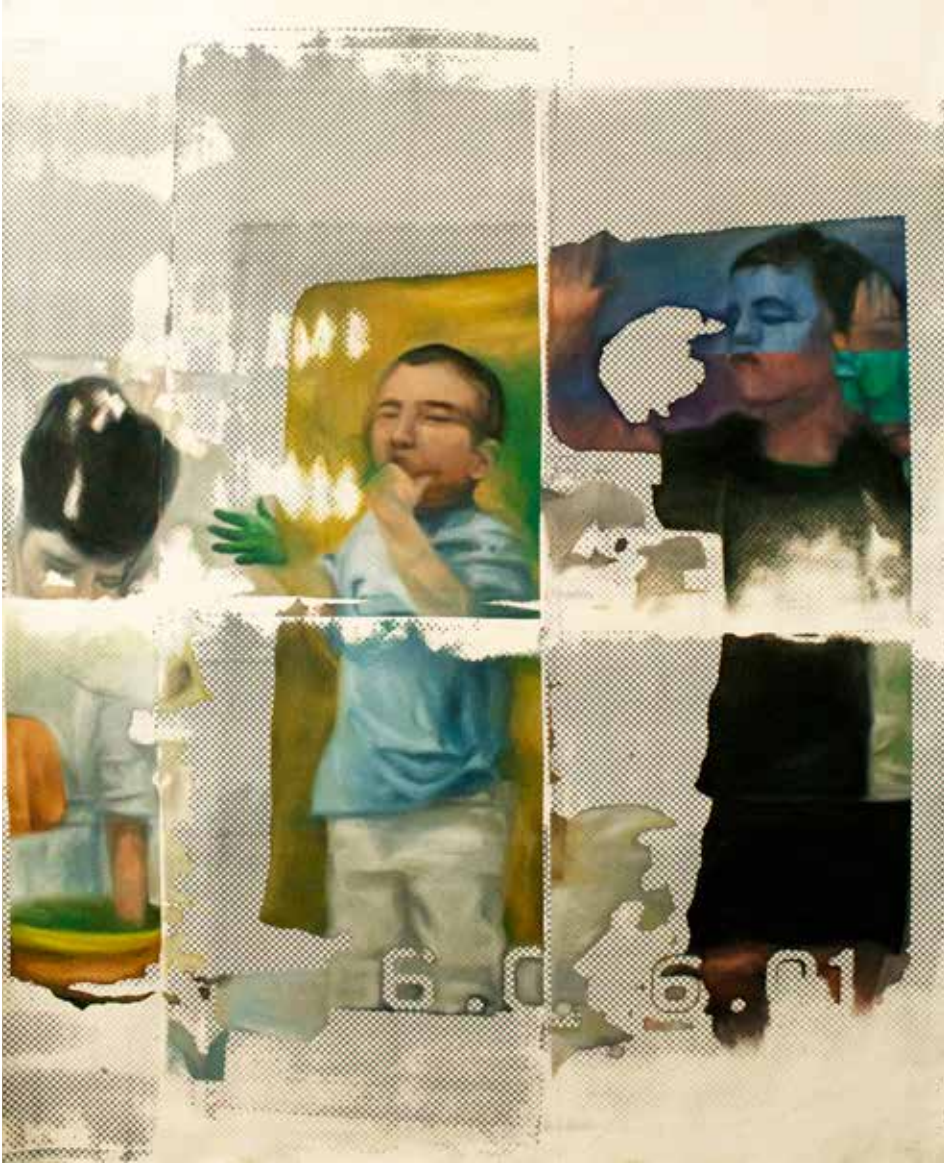

Mural de pintura verde, 2018. Oli sobre serigrafía en loneta. 168 x 140 cm

El gat Lekio, 2019. Oli sobre serigrafía en loneta. 130 x 110 cm

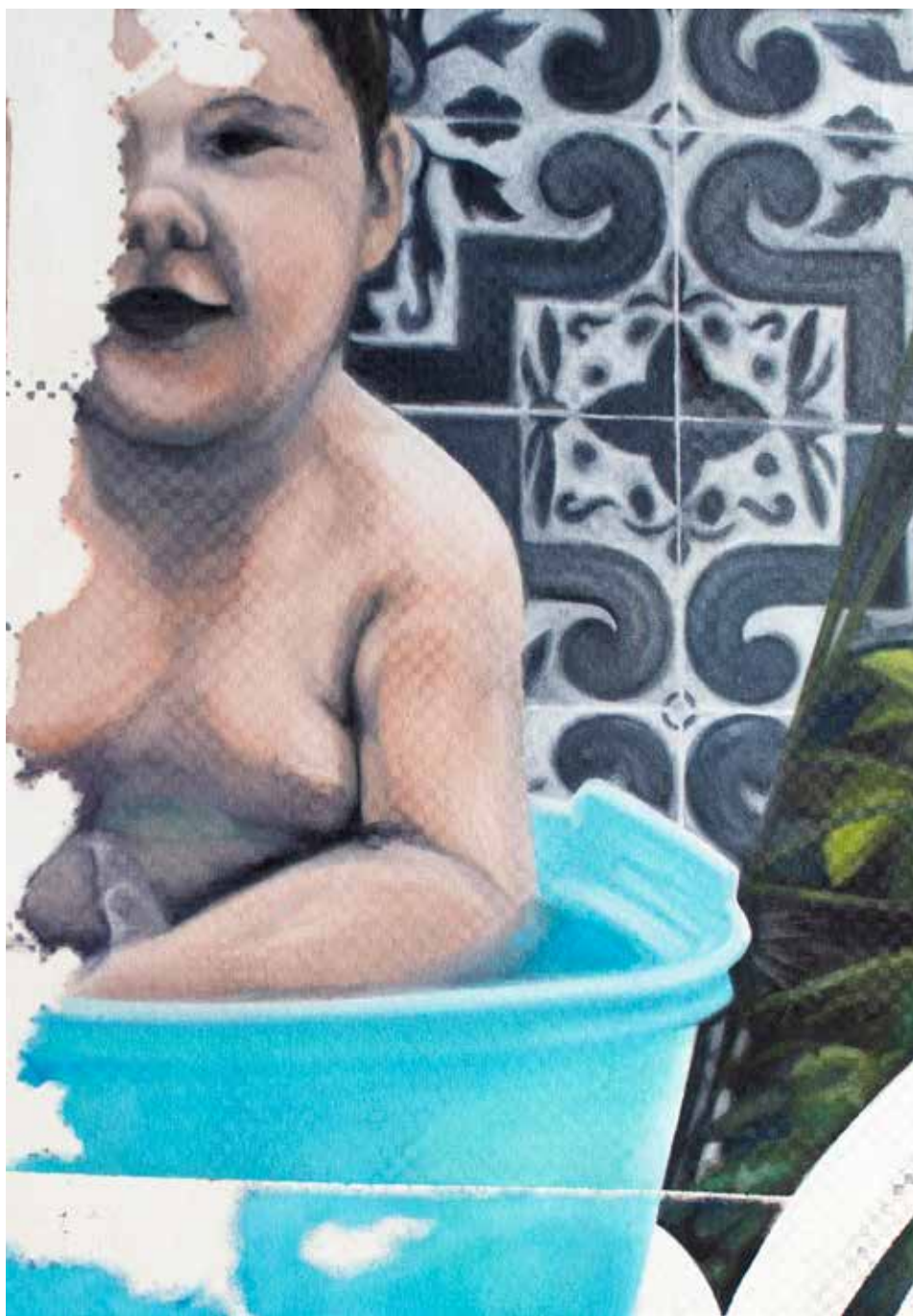

Laura i el seu flotador, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 114 x 90 cm

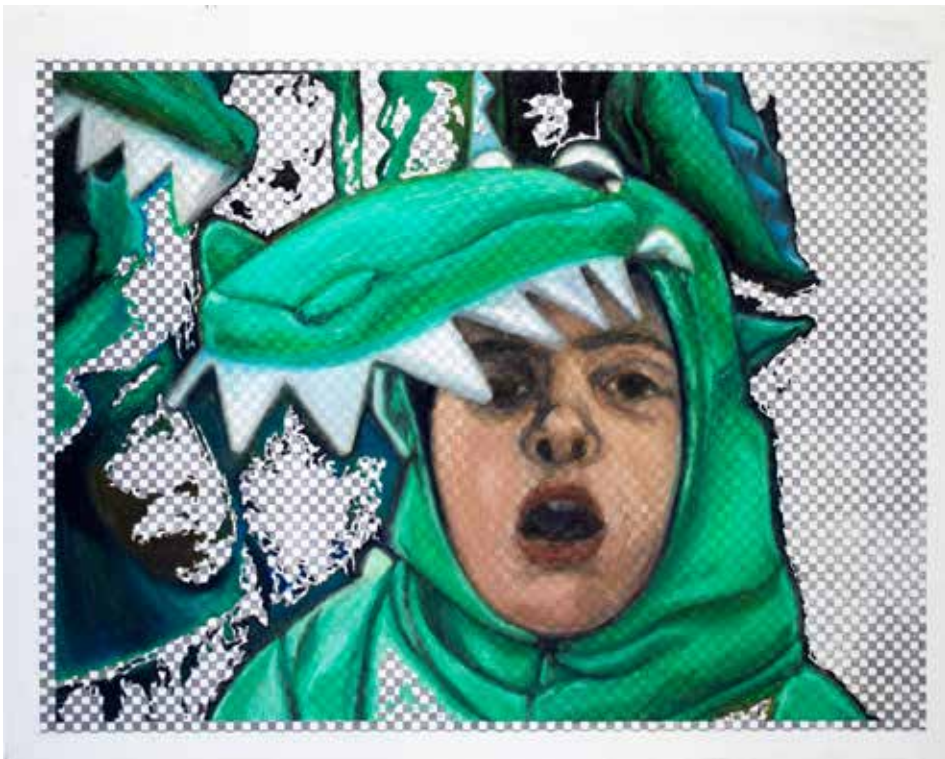
El pool blau, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 128 x 75 cm

Festival, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 39 x 58 cm

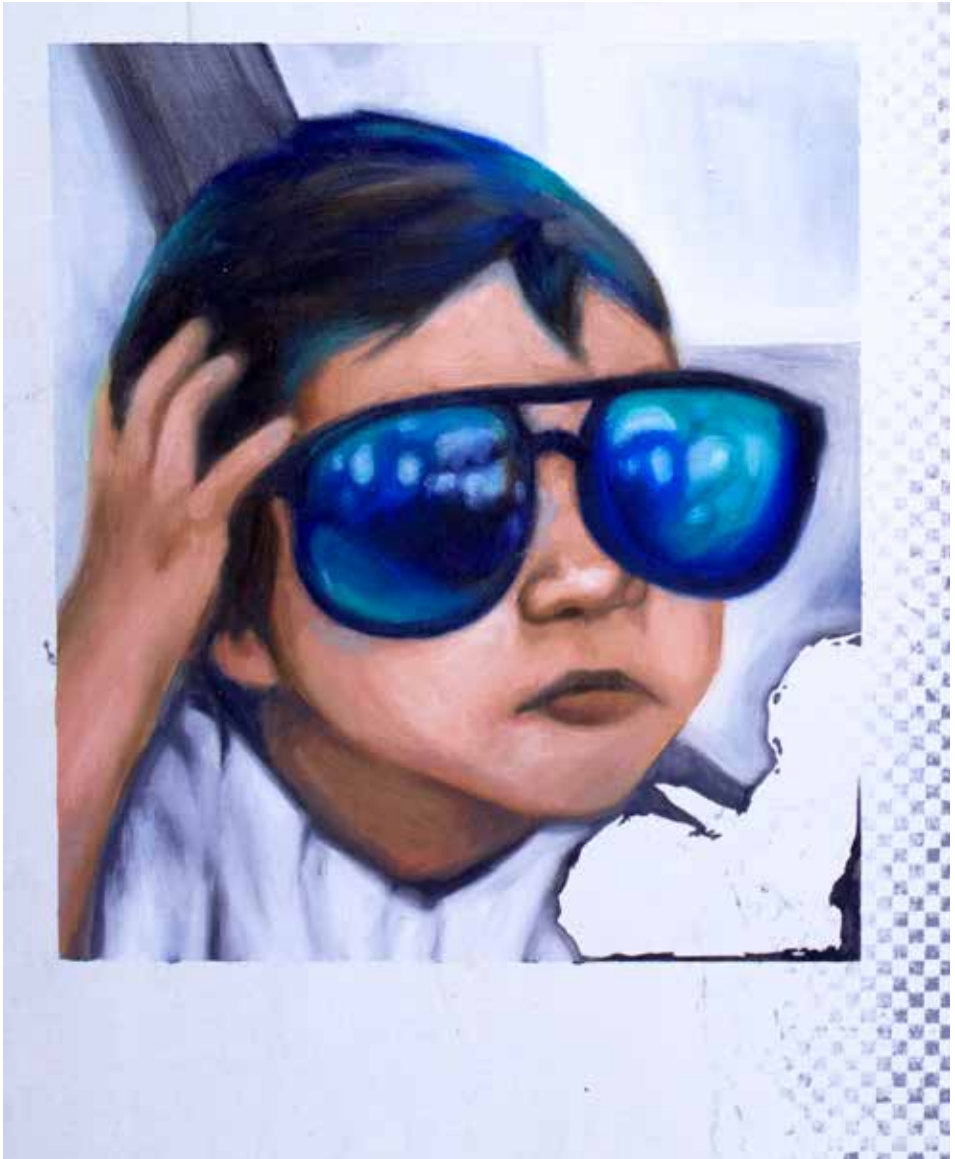

Cocodril, 2020. Oli sobre serigrafía en loneta. 46,5 x 60 cm

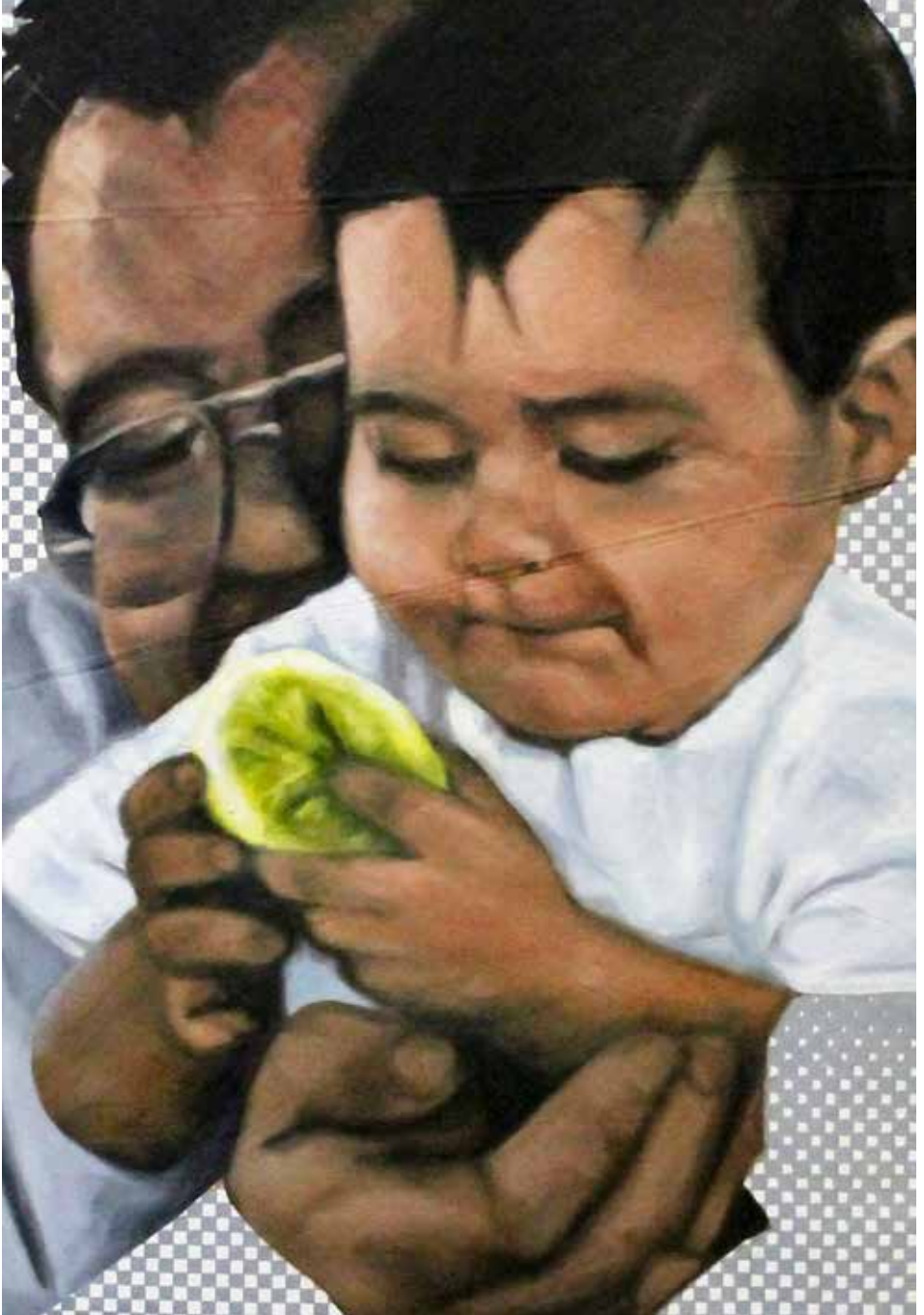

Andrea, 2020. Oli sobre serigrafía en loneta. 32 x 40 cm

Andrea 2, 2020. Oli sobre serigrafia en loneta. 32 x 40 cm

La seua primera llima, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 100 x 80 cm. Col·lecció privada.

Guillem, 2020. Oli sobre serigrafia en loneta. 60 x 46,5 cm

Jocs de piscina, 2020. Oli sobre serigrafia en loneta. 60 x 46,5 cm

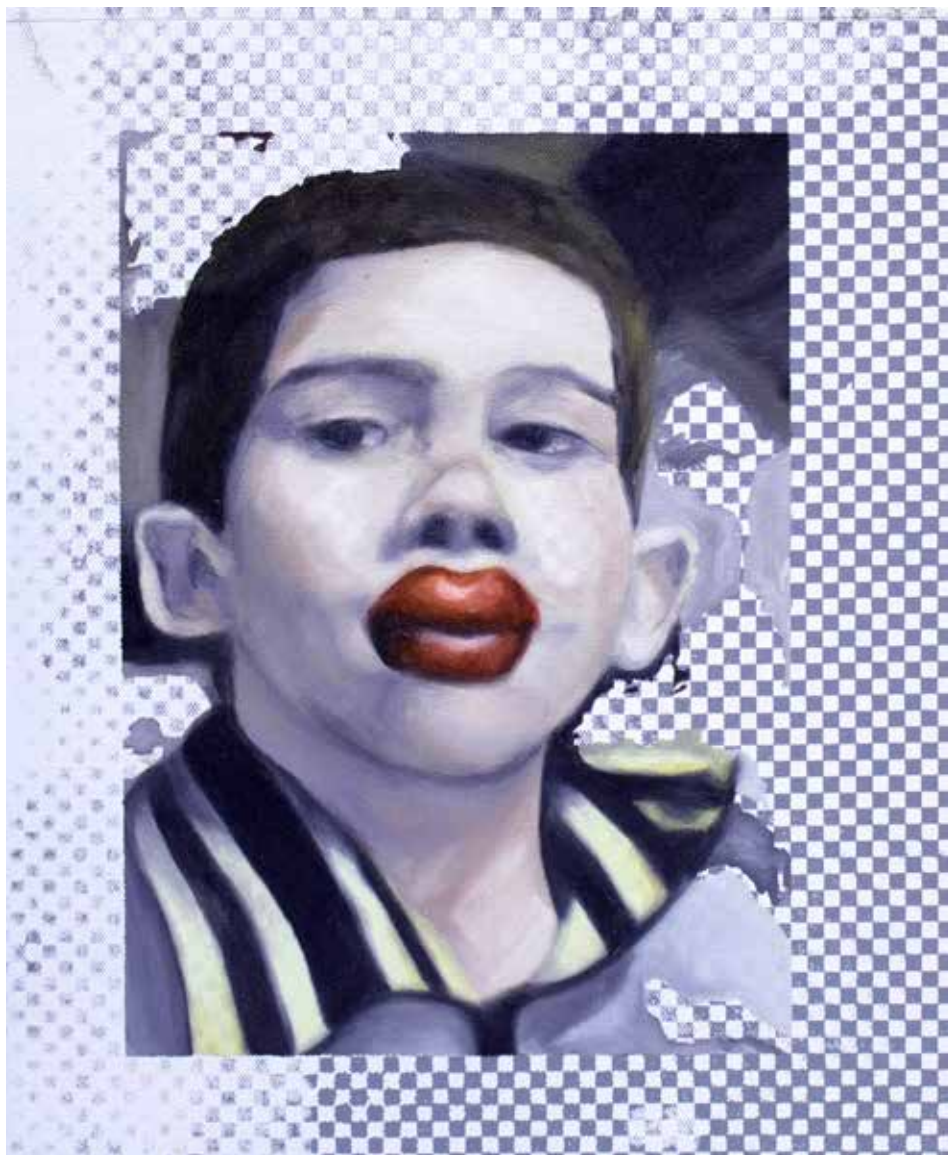

Cap d'any 1, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 40 x 40 cm

Cap d'any 2, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 40 x 40 cm

Guillem, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 32 x 40 cm

Antonio, 2019. Oli sobre serigrafía en loneta. 30,5 x 36,5 cm

Sergio en nadal, 2019. Oli sobre serigrafia en loneta. 60 x 37 cm

ANDREU ALCARAZ VALLS

CURRÍCULUM

Alcoi, 1995 @andreu_alcaraz
andreualcarazvalls@gmail.com

Graduat en Belles arts per la Universitat Politècnica de València, aprofundeix la seua investigació plàstica a més dels mètodes expositius, amb el Màster en Producció Artística per la Universitat Politècnica de València i el Màster universitari en professor d'Educació Secundària per la Universitat de València.

El seu treball, com a conseqüència de la seua investigació artística, ha sigut exhibit en diferents exposicions col·lectives: IV Mostra Internacional d'Art Compromès. Sala de Armes. Palau Comtal Espai d'Art. El Pla s/n. Cocentaina. Alacant (2018). Huellas de la mirada. Espai Vitrina, Universitat Politècnica de València. Valencia (2018). HASTY. Unknown Art, Radio City. C/ Santa Teresa nº19, València (2018). SUMER,S LANDINGS. Espai d'art. Ajuntament de Benidorm, Plaza de SS. MM. Els Reis d'Espanya núm.1, Benidorm, Alacant (2017). DE BAT A BAT. Casa del Bou, Carrer de Cavallers, 8. Albalat de la Ribera, València (2017). A-23 N-23. Sala Antic Mercat, Covalada. Soria (2017). VADEMÉCUM Il·lustre Col·legi Oficial de Metges de València. Av de la Plata nº34, València (2017). ENTRE 2 MARES. Exposició itinerant. Galeria de artes Instituto ACM Antornio Carlos Magalhães. Largo do Pelourinho, Salvador de Bahía, Brasil (2017). CON CIENCIA ARTE. Exposició solidària en suport a la ciència mèdica. Sala d'exposicions de l'Ateneu Mercantil de València. Plaza de l'ajuntament núm.18.València (2017) entre d'altres.

Ha participat en festivals i biennals com: Artnit Campos. Festival d'art contemporani a la ciutat de Campos. Mallorca (2019). PAM!19. Universitat Politècnica de València (2019). Biennial internacional de arte contemporáneo emergente Eve-Maria Zimmermann. San Miguel de Abona. Tenerife (2018). PAM!18. Cultura en emergència. Universitat Politècnica de València. València (2018). Jornades d'il·lustració a València. Mercat de la Tapineria Carrer de la Tapineria, nº15, València (2018).

I ha realitzat intervencions en espais públics dins de festivals com: Transport]ART[e 2019. Intervenció artística en la marquesina d'autobusos núm.1932 Marqués de Sotelo, cedida per l'EMT València. València (2019). Artnit Campos. Festival d'art contemporani a la ciutat de Campos. Intervenció a la façana de les dependències conventuals. Mallorca (2018).

Cal destacar també les beques artístiques i de residència obtingudes, com ara: Residència de producció artística en Alfara. Salamanca (2019). Beca de col·laboració en l'arxiu de dibuix i gravat, departament de dibuix de la facultat de Belles Arts de Sant Carles, Universitat Politècnica de València (2019). Beca de col·laboració Vicedeganat de Cultura de la facultat de Belles Arts de Sant Carles, Universitat Politècnica de València (2018).

I els premis en pintura, entre els quals hi ha: Primer premi de pintura en el XLVII Concurs D'Arts Plàstiques. Casa de Cultura. Quart de Poblet, València (2018). XXVIII Premios otoño Villa de Chiva. Casa de la Cultura del Ajuntament de Chiva, c/Dr. Corachán nº 2 Chiva. València (2018). 1º Premio de Pintura "Antonio Fernández". Avda. Juan XXIII, s/n, Cieza. Murcia (2019). XVIII Concurs de Pintura Falla Plaça Major d'Alzira. Casa de la Cultura del Ajuntament d'Alzira. València (2018).

La seua obra es troba en els fons artístics d'institucions com la Universitat Politècnica de València, el departament de dibuix de la facultat de Belles Arts de Sant Carles, l'Ajuntament de Quart de Poblet, l'Ajuntament de Campos, la Galeria de artes Instituto ACM Antornio Carlos Magalhaes i Alfara Studio, a més de col·leccions privades.

Actualment, la seua línia d'investigació artística se centra en la memòria i les relacions humanes en el segle actual, dins de l'àmbit de la generació de records.

PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT

COL·LECCIÓ CÀTEDRA ANTONI MIRÓ D'ART CONTEMPORANI

1. ROMÀ DE LA CALLE, Diàlegs entre les imatges i les paraules 2015-2016
2. RAFAEL CALBO, L'altra pintura 2015-2016
3. DAVID RICO, Pobresa, marginalitat, exclusió social [...] d'Antoni Miró 2016
4. JORDI TORMO, Antoni Miró, La mirada rebel 2017
5. ART I SOCIETAT, Varis autors 2018
6. SILVIA VIANA, Soldats 2018
7. MERCÈ DIAZ, Memòria i identitat 2018
8. LLUÏSA PASTOR, Cossos de Fàbrica 2018
9. ROMÀ DE LA CALLE, Experiència Estètica i Crítica d'Art 2019
10. SILVIA SEMPERE, Anàlisi de la creació artística des d'una perspectiva sistèmica 2019
11. PACO SEMPERE, L'inefable Wabi-Sabi 2019
12. DAVID TRUJILLO. Cartografies de l'invisible 2019
13. JOAN BORJA, Joan Navarro Ramon, Vida, colors i formes 2018/2019
14. MIQUEL CRUZ, Els poemes de la Llotja 2013-2019. 2020
15. PEP CANTÓ. Pintures de l'ànima, pintures de vida 2020
16. JAUME CREMADES. Étymon 2020
17. ANDREU ALCARAZ VALLS. Memorial, el record del moment 2020

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS

 Sabadell
Fundació